

Pràctica 7: Introducció a Bash

En aquesta pràctica aprendrem a utilitzar les comandes bàsiques del sistema operatiu Unix. Aquesta pràctica està fortament relacionada amb l'anterior ja que les comandes bàsiques d'ambdós sistemes són força similars.

Entrada i sortida del sistema

La primera diferència que trobarem quan entrem al sistema operatiu Unix serà que haurem d'accedir al sistema amb unes credencials d'usuari. Un cop a dins, ens apareixerà el prompt, que en funció del tipus d'usuari serà:

- Administrador (root): #
- Usuari: \$

Per a sortir de la sessió cal fer **logout**, **exit** o **<CTRL> + D**. Per a apagar-lo, es poden utilitzar les comandes **shutdown**, **halt**, **reboot** o **poweroff**.

D'altra banda, els **runlevels** representen els diversos estats en què una màquina Unix es pot trobar.

Experimenteu amb les comandes d'entrada i sortida del sistema i comproveu-ne el funcionament.

Utilitzant **exit** o **Ctrl+D** si que em tanca el CMD, però amb **logout** això és el que em torna.

```
alumne@alumne-VirtualBox:~$ logout
bash: logout: no es un intérprete de ordenes de entrada: use «exit»
```

```
alumne@alumne-VirtualBox:~$ shutdown
Shutdown scheduled for Tue 2020-11-24 19:54:41 CET, use 'shutdown -c' to cancel.
```

Amb la comanda **halt** s'atura la màquina, amb **reboot** es reinicia el sistema, i amb **poweroff** es taca la màquina.

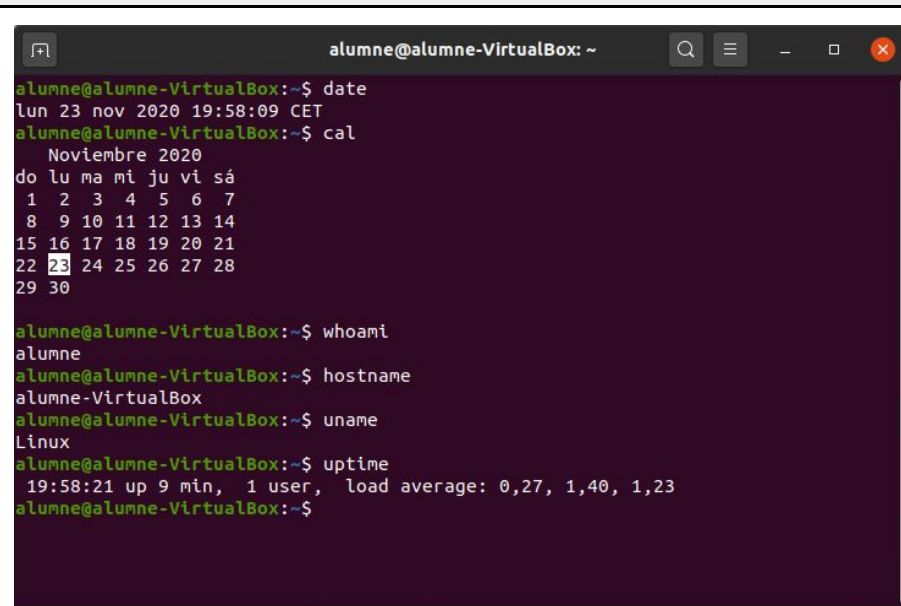
Arxius i directoris

Hi ha una sèrie de convencions pel que fa als noms d'arxiu:

1. L'únic caràcter que no es pot utilitzar és / ja que aquest és el separador directoris i fitxers.
2. Hi ha altres caràcters que no es recomana que s'utilitzin perquè no hi hagi conflicte amb altres comandes: **! # & ( ) * " ' ` ; | < > @ \$ ^ { } ? : \ + - <espai> <tabulador>** i els **caràcters de control**.
3. És un sistema case sensitive, per tant, diferencia entre majúscules i minúscules.

A diferència de MS-DOS, el sistema de fitxers està format per un únic arbre, i totes les unitats d'emmagatzemament s'integren dins d'aquest únic arbre. A la unitat següent veurem com està estructurat aquest arbre. L'arrel de l'arbre és /.

1. Entreu al sistema. Executeu, en aquest ordre, les comandes **date**, **cal**, **whoami**, **hostname**, **uname** i **uptime**. Sortiu del sistema. Expliqueu el significat de cadascuna de les comandes que heu executat.


```
alumne@alumne-VirtualBox: ~  
alumne@alumne-VirtualBox:~$ date  
lun 23 nov 2020 19:58:09 CET  
alumne@alumne-VirtualBox:~$ cal  
    Novembre 2020  
Su Mo Tu We Th Fr Sa  
  1  2  3  4  5  6  7  
  8  9 10 11 12 13 14  
15 16 17 18 19 20 21  
22 23 24 25 26 27 28  
29 30  
alumne@alumne-VirtualBox:~$ whoami  
alumne  
alumne@alumne-VirtualBox:~$ hostname  
alumne-VirtualBox  
alumne@alumne-VirtualBox:~$ uname  
Linux  
alumne@alumne-VirtualBox:~$ uptime  
19:58:21 up 9 min,  1 user,  load average: 0,27, 1,40, 1,23  
alumne@alumne-VirtualBox:~$
```

Ajuda del sistema

Tots els sistemes Unix disposen d'una versió electrònica del manual del sistema. El manual conté informació sobre les comandes, crides al sistema, rutines de biblioteca,...

Per a sortir del manual cal prémer la tecla q. Per a buscar una paraula concreta introduïu una barra i la paraula a buscar **/<paraula>**.

Si voleu veure aquestes pàgines en castellà caldrà que instal·leu els paquets **manpages-es** i **manpages-es-extra** mitjançant el gestor de paquets Synaptics.

Si teniu l'Ubuntu en català no detectarà automàticament aquests paquets, així que caldrà crear un nom d'usuari executant la comanda **alias man='man -L es'** que crea l'àlies de la comanda man, de manera que s'hi afegeixi, com a paràmetre, l'idioma del manual que es vol consultar.

Comanda	Utilitat
man [secció] comanda	Mostra el manual de la comanda indicada. Accepta el paràmetre per a triar la secció del manual.

2. Utilitzeu el manual del sistema per a:
  - Visualitzar el calendari del mes i any en què vas néixer.

- Mostrar la cadena "Són les HH hores i MM minuts"

```
alumne@alumne-VirtualBox:~$ cal novembre 1997
  Novembre 1997
do lu ma mi ju vi sa
                1
 2  3  4  5  6  7  8
 9 10 11 12 13 14 15
16 17 18 19 20 21 22
23 24 25 26 27 28 29
30
alumne@alumne-VirtualBox:~$ date +%R
20:40
```

Complements del intèrpret de Unix

L'intèrpret de comandes de Unix disposa d'una sèrie de complements que faciliten molt la feina:

- **Completar ordres:** si premeu la tecla <tabulador> quan estiguen escrivint una ordre qualsevol, l'intèrpret de comandes us assistirà per a completar-la. D'aquesta manera us proporcionarà informació sobre comandes, paràmetres i opcions d'aquesta opció.
- **Històric de comandes:** mitjançant els cursors de pujada i baixada es poden consultar les últimes ordres que s'hagin introduït a l'intèrpret. Podeu accedir també aquest històric amb la comanda history. Aquest històric es manté entre les diverses sessions de consola.
  - Si executeu la comanda **!!** s'executarà la última comanda de l'històric (bang bang).
  - Si executeu la comanda **!N** s'executarà la comanda N de l'històric (bang number).
  - Si executeu la comanda **!text** s'executarà la última comanda que contingui el text indicat.

Tota aquesta informació s'emmagatzema a l'arxiu ocult .bash_history.

Comandes relacionades amb fitxers i directoris

A continuació teniu una relació de les comandes més habituals relacionades amb fitxers i directoris.

Condicció	Filtre
pwd	Mostra la ruta completa del directori al qual ens trobem.
ls [directori]	Mostra el contingut d'un directori. Amb el paràmetre -l mostra informació més completa.
cd [directori]	Canvia de directori.
rm fitxer	Elimina un fitxer.

mkdir directori	Crea un nou directori.
rmdir directori	Elimina un directori únicament si està buit .
cp origen destí	Duplica un fitxer o directori.
mv origen destí	Mou un fitxer o directori de lloc. També es pot utilitzar aquesta comanda per canviar un fitxer de nom.
cat fitxer	Mostra per pantalla el contingut d'un fitxer de text.
tac fitxer	Mostra per pantalla el contingut d'un fitxer de text de forma inversa.
clear	Neteja la pantalla del terminal.

3. La comanda **ls** no mostra per defecte els arxius ocults. Consulteu el manual del sistema i esbrineu què cal fer per a que els mostri.

ls -all

4. Quina és l'opció de la comanda **cp** que permet copiar una estructura de directoris completa.

cp -a

5. La comanda **rmdir** no permet eliminar directoris que no estiguin buits, per fer-ho, cal utilitzar la comanda **rm** amb una opció concreta. Quina és?

rm -rf/directori

6. Si executeu la comanda **cd** sense cap paràmetre, on us envia?

Ens envia al directori pare

7. Quina diferència hi ha entre utilitzar l'opció -n amb la comanda **cat** i utilitzar l'opció -b?

cat -b fitxer.txt mostrarà el número de línia a cada línia.
cat -n fitxer.txt mostrarà el número de les línies que tinguin contingut

8. Feu una invocació a la comanda cat que permeti comprimir les línies en blanc consecutives en només una.

cat -s

9. Copieu o moveu un fitxer d'un directori a un altre i comproveu la seva data de creació, abans i després. Què passa? Com podem evitar-ho?

Si copiam o move un fitxer d'un directori a un altre es renoven les dates de creació d'aquests, ho podem evitar amb `cp -p`, que copia totes les metadates.

Metacaràcters i filtres

Tal com passa a MS-DOS, a Unix hi ha una sèrie de metacaràcters que ens poden simplificar la feina d'una manera extraordinària. Els metacaràcters de Unix són els següents:

Metacaràcter	Utilitat
*	Representa una seqüència de caràcters qualsevol.
?	Representa un caràcter qualsevol.
[]	Representa una sèrie de caràcters dins d'un rang.
~	Representa el directori d'usuari.

10. Experimenteu amb les comandes següents el funcionament dels metacaràcters de Unix:

- `ls /bin/l*n`
- `ls /bin/l???n`
- `ls /bin/[aeiou]*[a-f]`
- `ls /bin/*[0-9]*`
- `ls ~`

```
alunne@alunne-VirtualBox:~$ ls /bin/l*n
/bin/linux-version /bin/ln /bin/login
alunne@alunne-VirtualBox:~$ ls /bin/l???n
/bin/login
alunne@alunne-VirtualBox:~$ ls /bin/[aeiou]*[a-f]
/bin/aa-enabled /bin/oakdecode
/bin/aa-exec /bin/od
/bin/apt-cache /bin/opldecode
/bin/apt-ftparchive /bin/orca
/bin/arecord /bin/ua
/bin/avahi-browse /bin/ubuntu-advantage
/bin/avahi-publish-service /bin/ucf
/bin/avahi-resolve /bin/uname
/bin/avahi-resolve-host-name /bin/unattended-upgrade
/bin/avahi-set-host-name /bin/unexpand
/bin/ed /bin/unlzma
/bin/evince /bin/unshare
/bin/expand /bin/update-desktop-database
/bin/ibus-table-createdb /bin/update-mime-database
/bin/id /bin/uptime
/bin/ionice /bin/usb_printerid
/bin/ippfind /bin/uuidparse
alunne@alunne-VirtualBox:~$ ls /bin/*[0-9]*
/bin/arm2hpd1 /bin/m2300w-wrapper
/bin/b2sum /bin/m2400w
/bin/base32 /bin/md5sum
/bin/base64 /bin/md5sum.textutils
/bin/bunzip2 /bin/min12xxw
/bin/bzip2 /bin/ntfs-3g
alunne@alunne-VirtualBox:~$ ls ~
Descargas Documentos Escritorio Imágenes Música P07 Plantillas
Pública Videos
```

11. Situeu-vos al directori arrel del sistema (**cd /**). Sense canviar de directori, creeu un nou directori dins del vostre directori d'usuari. Copieu l'arxiu **/etc/password** al directori que heu creat.

```
mkdir Directori  
cp /etc/password Directori
```

Màquinari amb Unix

Unix és conegut, entre altres aspectes, per la potència de la seva línia de comandes. Per a acabar aquesta pràctica veurem una sèrie de comandes que permeten conèixer el maquinari del nostre ordinador sense necessitat d'obrir-lo.

Com a derivats de la comanda **ls**, tenim:

comanda	Utilitat
lshw	Mostra informació detallada sobre la configuració de hardware de la màquina.
lspci	Mostra un llistat de tots els dispositius PCI del sistema.
lsusb	Mostra informació sobre els busos USB del sistema i els dispositius que s'hi connecten.
lsmod	Mostra l'estat dels mòduls del nucli o kernel. Aquests mòduls es poden afegir o treure mitjançant la comanda modprobe .
lspcmcia	Mostra un llistat de l'estat de les targetes pcmia de la màquina.

12. A partir de la informació obtinguda de les comandes del quadre anterior, elaboreu un perfil de maquinari del sistema al qual us trobeu.

```
Processador: Intel Core i7 5500 2.356GHz  
Memoria: 2 GiB  
CD-ROM  
82801AA AC'97 Audio Controller  
KeyLargo/Interpid USB
```